РІК 1931. Травень. Ч. V.

ПЕРЕМИСЬКІ ЕПАРХІЯЛЬНІ ВІДОМОСТИ

Лист до Всч. Духовенства.

ВСЕЧЕСНІ ОТЦІ!

По волі Свят. Вітця Папи Пія XI., ми обовязані посвятити біжучий 1931. рік Преч. Діві Марії, для звеличення 1.500-літної річниці відбутого в р. 431 третього вселенського Собору в Ефезі, де з поручення Папи Келестина I, Епископи Східної й Західної Церкви в торжественний спосіб осудили науку єретика Несторія, та оборонили й оголосили правду нашої св. віри, що Преч. Діва Марія є Божою Матірю!

Чергові торжества з нагоди цего великого ювілею відправимо в червни, о чім Всч. Отці будуть вчасно повідомлені; уважаю однак як потребу мого серця звернутися до Вас і тепер, щоби з причини тогож ювілею заохотити всіх Всч. Отців до як найторжественнійшого відсвяткування зі своїми вірними сьогорічного місяця мая в честь Преч. Діви Марії. В цей спосіб гідно достроїмося нашими торжествами до цего всесвітного празника, який в місяці маю відсвяткує вся вселенна, земля й небо, люди, Ангели й Святі, що в особливійший спосіб величати будуть Преч. Діву Марію як Матір Божу й свою Царицю.

Я є непохитно пересвідчений о любови Всеч. Духовенства

до Преч. Діви Марії і знаю, — бо я мав нагоду о сім переконатися, що загальне в нашого Духовенства розуміння конечної потреби відправляння щорічно через цілий місяць май щоденних набоженств в честь Марії є природним випливом і наслідком цеї любови. Тому, Всеч. Отці, нехай в місяці маю в сім ювілейнім році не бракне сих набоженств в жадній з наших церквей! Старайтеся відправляти їх у всіх церквах, не лишень в матерніх але й у філіяльних, щоби в цей спосіб всі вірні мали нагоду брати участь у тім прославляннию нашої небесної Неньки.

При тім не залишайте проповідати слово Боже присутним на набоженстві вірним. Навчайте їх розуміти і знати Марію, бо відома річ, що головною умовою того, щоби хто полюбив набоженство до Божої Матери, є посісти вперід розуміння єї гідности, єї привілеїв, єї чеснот. Навчайте точно вірних у чім лежить правдиве й тривке набоженство до Преч. Діви, а вони, коли пізнають його добре, навчаться також належно любити й Спасителя нашого Ісуса Христа й заховувати Його заповіди. —

Правдиве набоженство до Преч. Діви Марії, це є постійний наклін нашого серця, через який ми, з пошани й любови Божої Матери і великого уповання на Єї поміч, єсьмо готові на всяку працю, на всяку жертву чи терпіння, щоби лишень подобатися Марії і повнити Єї волю.

А якаж є воля Марії зглядом нас? Вона не може бути инша, як воля Божа зглядом всіх людий. Бог хоче щоби всі люди заховували Божі заповіди і через се спаслися, бо заховування Божих заповідий є безсумнівним доказом любови Ісуса Христа, Єдинородного Сина Божого: **соблюдаѧй за́повѣди моѧ̀, то́й є҆сть любѧ́й мѧ̀**[1]), — котрого Господь Бог післав до нас на землю на це, щоби ми в Него вірили і Його любили і через се посіли небесне царство: **Та́кѡ бо возлюбѝ Бг҃ъ мі́ръ, ꙗ҆́кѡ и҆ Сн҃а своегѡ̀ є҆диноро́днаго да́лъ є҆́сть, да всѧ́къ вѣ́рꙋѧй въ ѻ҆́нь, не поги́бнетъ, но и҆́матъ живо́тъ вѣ́чный**[2]). Така сама отже є й воля Марії що до нас, а це, щоби ми любили Ісуса, і тому Вона горячо цего хоче, щоби ми точно заховували заповіди Божі. З цего отже приводу правдиве набоженство до Преч. Діви Марії, мусить мати на цілі дати нашому серцю велике, безмежне уповання

---

[1]) Йоан XIV, 21. — [2]) там. III, 16.

на Єї поміч, у сій найважнійшій праці нашого життя, це є в заховуванню Божих заповідий!

Не мавби отже правдивого набоженства до Преч. Діви Марії, хто почитавби Її лишень якимись зовнішними актами, хочби участю в церковних відправах, слуханням Служб Божих, прикрашуванням олтарів, навіть молитвою устною, якщо рівночасно не старавбися через заховування заповідий Божих усвячувати своєї души. Тим менше не можнаби цего сказати о тім, хто думавби, що може почитати Преч. Діву Марію маючи на своїй души тяжкий гріх, котрого не старавбися позбути. Такий чоловік профанувавби радше це набоженство, бо хотівби получити річ святу з другою річю, якою Господь Бог найбільше мерзиться.

Ціль отже головна правдивого набоженства до нашої небесної Неньки, — якої в наших науках не сміємо ніколи тратити з очий є, *розбудити в серцях наших вірних безмежне уповання на нехибну поміч Марії,* через котру зможемо належно наслідувати й любити Ісуса.

На весіллю в Кані Галилейській Преч. Божа Мати, щоби приготовити чудо переміни води в вино, **глаго́ла... слꙋга́мъ: є҆́же а҆́ще глаго́летъ ва́мъ, сотвори́те**[1]) — що небудь скаже вам Ісус, зробіть. Слуги добрі були і послухали Марії і чудо сталося; звичайну воду перемінив Ісус Христос своєю Божою силою в цінне вино. Ті самі слова як колись, повтаряє Марія й нині до своїх добрих слуг: **є҆́же а҆́ще глаго́летъ ва́мъ, сотвори́те,** виконуйте все, що вам поручає Ісус! А Ісус так як колись до своїх учеників, говорить і сегодня до нас: **а҆́ще лю́бите мѧ̀, за́повѣди моѧ̑ соблюди́те**[2]), як любите мене, заховуйте мої заповіди!

Будьмо й ми, дорогі Отці, добрими слугами Марії, що слухають своєї Цариці й Неньки, бо тепер більше як коли небудь потреба нам великого Христового чуда, щоби доля нашої Церкви й нашого народу поплила спокійно руслом Божої Волі. А все те від нас залежить!

Всім Всеч. Отцям і всім вірним з серця благословлю в імя Отця і Сина і св. Духа.

† ЙОСАФАТ, Епископ.

[1]) Йоан II, 5. — [2]) Йоан XIV, 15.

Ч. 2836. — В справі Енциклїки св. Отця Папи Пія XI. про християнські подружа.

Зі сим числом Єпарх. Відомостий розсилаємо Всеч. Духовенству Енциклїку св. Отця Папи Пія XI про християнське подружа.

Поручається сю Енциклїку основно перестудіювати, зі змістом єї докладно познакомитися і єї матеріял подавати в недільних проповідях систематично, катехитичним способом, вірним так довго, доки не переоблять з ними всіх єї частий та доки не наберуть певности, що вірні в сім предметі вже належно обучені.

Крім цего Всеч. ОО. Декани возьмуть причини появи повисшої Енциклїки, єї значіння та обовязки католицького Духовенства зглядом неї як предмет до обговорення на сегорічних деканальних Зборах і поставлять це як одну з точок на їх дневному порядку.

Вкінці заряджуємо, що зміст Енциклїки про християнське подружа, подібно як Енциклїка про христ. виховання молоді, входити буде в склад предметів при конкурсовім іспиті.

Ч. 2837. — Канонічні візитациї деканатів в р. 1931.

До переведення канонічної візитациї в р. 1931 іменуємо й назначуємо отсих Впр. ОО. Візитаторів:

о. Мітрата Дра Василя Пинила на деканат комарнянський.

о. Крилошанина Дра Романа Решетила на деканат мединицький,

о. Крилошанина Кипріяна Хотинецького на деканат куликівський,

о. Крилошанина Омеляна Мартиновича на деканат старосамбірський,

о. Крилошанина Івана Пастернака на деканат Ярославський.

Крім в. згаданих відбудеться цего року також візитация деканатів нижанківського і перемиського.

Ч. 2838. — До Всечесного Духовенства в справі поширення дієцезального тижневика „Бескид“.

Адміністрація нашого дієцезального часопису »Бескид« надіслала Еп. Ординаріятови письмо такого змісту:

»Бескид« — Редакція й Адміністрація — Перемишль дня 19. квітня 1931. р.

До Преосвященного Епископського Ординаріяту
в Перемишлі.

Розвій нашого часопису а в парі з тим місія, яку має сповнити, залежать у великій мірі від матеріяльної сторінки а то від числа передплатників, добре зорганізованої кольпортажі та правильного надсилання грошей.

З огляду на окремішне призначення »Бескида« як епархіяльного тижневика, адміністрація повірила справу поширення часопису і наладнання кольпортажі Всеч. Урядам парохіяльним згл. поодиноким священикам, як чинникови з уряду та зі самої природи річи найбільше заінтересованому в розвою дієцезального католицького часопису.

Таким чином матеріяльна сторона залежить майже виключно від священиків, від того, як у практиці переведуть акцію поширення ґазети а головно, чи будуть правильно присилати передплату.

В ціли можливо скорого унормування цеї важної ділянки, Адміністрація осьмілюється прохати у Преосвященного Ординаріяту вселаскавіше:

1) Поручити з уряду особливійшій опіці священиків наш епархіяльний тижневик;

2) заохотити Духовенство і вірних, щоби складали хочби незначні окремі датки на пресовий фонд »Бескида“;

3) випечатати в найблизшому числі Епарх. Відомостий залучену тут відозву Адміністрації до Духовенства.

Підпис.

ВІДОЗВА!

Всечесні Отці!

Судьба епархіяльного часопису »Бескид« тепер у Ваших руках. Від Вас залежить всеціло його розвій або животіння, — від Вашої моральної а в части і матеріяльної піддержки.

Не наша річ пригадувати Всеч. ОО. Їхні обовязки супроти дієцезального католицького органу, бо ми певні, що Всеч. Отці вже силою свойого становиска та уряду оцінюють як слід своє відношення до него. Ми прохаємо помогти нам ласкаво в управильнені головно матеріяльної сторони видавництва. З осібна прохаємо:

1) чимскорше повідомити Адміністрацію, **скільки треба висилати примірників часопису і заподати точні адреси;**

2. **Присилати найменче раз у місяць належність за часопис.** В тій цїли буде долучатися що якийсь час чеки до ґазетних посилок. Якщо Всеч. ОО. присилають від когось передплату на довший протяг часу, тоді проситься зазначити, від кого (імя і назвиско) і за який час;

3) доложити всіх можливих заходів, щоби збільшилося число сталих передплатників згл. відборців;

4) заохотити вірних, щоби час до часу давали хочби маленькі окремі складки на пресовий фонд »Бескида«;

5) назвати приватні особи або підприємства, яким можнаби доручити розпродажу ґазети згл. на які можнаб рахувати як на передплатників;

6) домагатися »Бескида« в ресторанах, бюрах газет, забавових клюбах, читальнях і т. п. установах;

7) піддержувати ті підприємства, які поміщують інсерати у »Бескиді«;

8) повідомляти редакцію **вчасно про важніші події у парохії** головно про розвій релігійного життя, про працю в читальні, кооперативі і т. п., присилати точні звідомлення і дописи.

Повідомляємо, що відповідальність за одержані часописи поносять адресати. Скількість висланих примірників зазначується кождоразово на обгортці.

Неправильности в дорученні з вини почти чи инших посередних між Адмін. і адресатами чинників, проситься реклямувати на почті.

Пригадується, що праця над ширенням католицької ґазети серед вірних нині вже не є чимсь добровільним для священика але одним з важних обовязків, частиною його душпастирського обовязку проповідника.

Хай Всеч. Отці не бояться нового клопоту з розпродажею ґазети. Цю справу треба повірити якомусь членови

церк. Брацтва або дякови а вірних заохотити з амвона раз і другий, щоби радо ґазету купували, самі читали і другим дявали читати.

Розуміємо, що Всечесним Отцям прибуває в ділі поширеня часопису новий труд. Та ми віримо, що цей труд скоро принесе благословенні овочі й стократно оплатиться. Разом з тим висказуємо надію, що Всечесні Отці підуть радо на зустріч нашим проханням.

Редакція й Адміністрація Часопису „Бескид"
Перемишль, пл. Чацького. 5.

* * *

З покликом на тут. відозву до Всеч. Духовенства Ч. 2194 випечатану в Епарх. Відомостях за квітень 1931. в справі піддержання часопису »Бескид«, Еп. Ординаріят поручає вдруге особлившій опіці і дбайливости Всеч. Клиру наш дієцезальний тижневик.

Не кажіть, Всечесні Отці, що »Бескид« слабо редаґований і нецікавий, але самі доложіть старань, щоби його поставити якнайкраще. Пишіть статті, посилайте дописі, заохочуйте других щоби писали, скажіть їм що і як мають писати.

Хай наш часопис затіснить звязки між вірними і духовенством, хай стане школою для вироблення католицької свідомости, релігійних та національних чеснот і трибуною, з якої моглиб висказувати свої бажання, шукати розради і порятунку у досвідах.

Надівсе однак поручіть його вірним та надсилайте правильно гроші до Адміністрації. Ціна часопису така приступна, що може його легко набути і бідніший. З другої сторони число примірників, висилане на адресу Всеч. Отців є відносно числа вірних мінімальне. Епп. Ординаріят висловлює надію, що до часу устійнення числа передплатників згл. відборців ґазети, їх число ще значно зросте.

Пригадується, що дієцезальний часопис, хоч не є обчислений на матеріяльні користи, то однак без якогось мінімального, фінансового забезпечення не зможе істнувати ані сповнити свойого призначення. Це матеріяльне забезпечення дадуть Всеч. Отці часописови, коли побільшать число його передплатників та правильно будуть присилати гроші.

Немале значіння посідає і т. зв. пресовий фонд. Тут

порадна річ збирати в означені часи в році навіть маленькі складки, по кілька сотиків. В тім грає ролю не лише матеріяльна сторона але ще в більшій мірі моральна, бо в цей спосіб у вірних вироблюється почуття обовязку піддержувати свою пресу і дбати про неї. Цей педагогічний згляд повинні Всеч. Отці також мати на оці коли беруться переводити пресову акцію в парохії.

Ч. 2760. — Конкурс на опорожнені парохії.

З речинцем до 15. червня 1931. виставляються на конкурс слідуючі опорожнені парохії:

Деканат Бірчанський: Ліщава гор. — Дек. Великомостенський: Сілець белзький. — Дек. Горлицький: Климківка-Лосє. — Дек. Грибівський: Більцарева, Королева руська. — Дек. Динівський: Бахір. — Дек. Добромильський-Трійця. — Дек. Мединицький: Мединичі. — Дек. Медицький: Барич. — Дек. Самбірський: Бабина. — Дек. Сокальський: Лучиці. — Дек. Сяніцький: Гломча. — Дек. Рудецький: Шоломиничі. — Дек. Турчанський: Ябтінка нижна. — Дек. Підбужський: Сприня вел. — Дек. Чесанівський: Плазів. — Дек. Яворівський: Яворів.

Прохання внесені не по формі і не заосмотрені потрібними залучниками, а особливо без свідоцтва з конкурсового іспиту, як і ті, котрі вплинулиби по дни 15. червня 1931, будуть уважані як безпредметові.

Примічається, що всі Всч. ОО. що одержать презенту на таку парохію, яка крім матерної церкви має одну або більше дочерних, зобовязуються в кождім часі на жадання перемиського Еписк. Ординаріяту згодитися на евентуальне відлучення дочерних церков разом з ґрунтами.

При тім Еписк. Орнинаріят повідомляє всіх Отців, маміряючих внести подання о принаття в спис на висше згадані парохії, що дотації їх будуть нормовані по гадці Конкордату.

Ч. 2784. — Речинець іспиту на дяків.

Іспит на дяків відбудеться в Перемишлі в Дяківськім Інституті дня 3. липня ц. р. о 10 годині рано.

Приватисти, які бажалиби бути допущені до цего іспиту, мають внести свої подання через власний Уряд парох. до гр. кат. Капітули в Перемишлі найдальше до 20. червня ц. р.

Всч. ОО. Парохи зволять при тих поданнях зазначити моральне поведення дочичного кандидата.

Речинець до вношення подань о приняття до Дяківського Інституту в Перемишлі.

Кандидати, які стараються о принятте до Дяківського Інституту в Перемишлі на шк. р. 1931/32 мають внести свої подання через власний Уряд парох. до гр. кат. Капітули найдальше до кінця вересня ц. р.

Умови приняття слідуючі:

1) Добре моральне поведення кандидата стверджене власним Урядом парохіяльним;

2) Добрий, чистий голос.

Перед приняттєм до Інституту відбудеться вступний іспит в Дяківськім Інституті дня 2. жовтня ц. р. о год. 10 рано, на котрий всі кандидати мають явитися.

Ч. 2471. — В справі покликуванняся на поручення Еписк. Ординаріяту.

Еписк. Ординаріят поручає часом в Епархіяльних Відомостях підприємства згл. особи.

Подається отсим до відома Всеч. Духовенству і вірним, що дотичні інституції згл. особи можуть покликуватися на це поручення лишень до року від дати його оголошення.

Ч 2839. — Виказ жертв на фонд підмоги церквам за час від грудня 1930 р.

Башня 15˙50 зол., Белз 4˙82, Бірча 11˙40, Биків 15, Бонарівка 8, Букова 19, Ваньовичі 10, Віжомля 5, Вільки мазовецькі 6˙50, Волошинова 4, Вяцковичі 6, Ганчова 12, Гійско 10˙30, Гирова 6, Гломча 3, Горлицький деканат 144, Грімно 5˙75, Дахнів 9, Дашівка 4˙50, Диків старий 8˙50, Дністрик дуб. 5˙03, Добряни 5˙58, Довгомостиска 6, Домашів 11, Дошно 6˙50, Жапалів 5, Жуків 20˙50, Залісє 3, Звір 2˙76, Звертів 6˙22, Зіболки 17, Кавсько 23, Кальниця 6˙40, Квасина 6˙60, Кліцко 6, Кобильниця руська 4, Коровиця 28˙50, Крехів 2˙81, Кропивник старий 8˙30, Ліско 5, Ліщава гор. 7˙50, Липа 3, Липовець люб. 6, Любачів 6, Люблинець 5, Маластів 11˙60, Манастир 2, Майдан сін. 10, Міжинець 12, Монастирець 16˙10, Негрибка 15, Одрехова 25˙52, Ольхівці 9, Папортно 10, Поляна 3, Радошиці 35˙05, Ракова 5, Райське 5, Ременів 9, Рибник 5˙50, Розділлє 24˙56,

Салаші 4·36, Сінява 6·20, Синява 5·50, Смолин 4, Сприня 7·50, Сосниця 6, Сурохів 6, Тирява волоська 12·15, Тисова 5·20, Топільниця 4, Тяглів 10, Улицько 5, Устрики долішні 7·20, Хлиплі 2, Чорноріки 2·67, Шкло 7·50, Щавне 5, Щирець 2·50, Щутків 5·75, Ялин 5·60, Явірки 19·50.

ХРОНІКА.

о. Михайла Трохимчука звільнено від обовязків радника й референта Еписк. Консисторії, як також від обовязків просинод. іспитовника і судді.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 966. о. Флюнт Зиновій — Биків (луч.)
Ч. 2226. о. Хархаліс Олексій — Коростно.
Ч. 2227. о. Матюк Володимир — Будинин.
Ч. 2574. о. Крайчик Василь — Сторонна.
Ч. 2591. о. Кулинич Григорій — Рожджалів.
Ч. 2606. о. Хоростіль Василь — Майдан Сінявський.
Ч. 2628. о. Венгринович Орест — Синява.
Ч. 2746. о. Ничай Стефан — Сокаль.

Завідательства одержали:

Ч. 966. о. Давидович Олексій — Граб.
Ч. 2574. о. Яремко Іван — Сириня вел.
Ч. 2585. о. Круцько Андрій — Белзець.
Ч. 2606. о. Воробій Михайло — Гломча.

Сотрудництва одержали:

Ч. 2226. о. Савицький Дмитро — сам. Опарівка.

З гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 1. травня 1931.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Епп.

II. ЧАСТЬ.

О. С. САПРУН.

За піднесення церковного співу.

(Початок: Єпарх. Відом. ч. III. 1931).

II.

Та не в тому діло, щоби нарікати, але щоби дати раду на поправу справи. На мою думку мусить піти в тому напрямі праця в школі, в церкві, в дяківськім Інституті і в дух. Семинарі.

В школі. Наука церковного співу мусить стати de facto складовою частиною науки релігії. Не є се для священика утруднення науки, хиба облегчення. Коли-би що року научилася дитина у школі тільки 6 церковних пісень, то за сім літ науки буде їх уміти 42. Се є однак minimum, бо можна о много більше, тимбільше що діти горнуться до науки церк. співу і легко виучуються. Можна там вмістити цілу самолівкову Службу Божу, а можна і деякі пісні з Вечірні і Утрені. Очевицно мусить прийти норма з гори, т. є. необхідною річю є видання книжочок, де би були пісні обовязуючі священика до научення в школі.

В Церкві: За школою легко піде і все йде ціле село. Від дітий у церкві згодом переймуть їх напіви старші хлопці і дівчата, а дальше і прочі вірні. Та тут у церкві отвирається широке поле до попису дякам. Дяки мусять раз зрозуміти се. що вони є церковними півцями і що се значить! Вони відвічальні не тільки за те, що самі співають, але за якість пісні взагалі — яка лунає в церкві. Якжеж практично має виглядати їхня праця. Отже: чи то з поміж старших шкільних дітий чи з поміж молодіжи,

вибирають пр. 20 осіб. Ділять їх на дві части — і кождої неділі і сята по вечірни відбувають з ними двогодинні співанки (проби). На тих пробах учать їх антифонічно читати псальми, стихи, потім співають їх і приходять до ектеній, потім до незмінних частий, і т. д.

Дяки не потребують боятися — що хтось підучиться і зробить їм конкуренцію, — бо дяк що таке перепровадивби, буде скарбом і парохії і села і народу, і його ні защо не випустилиб. Очевидно в тім ділі мусить бути цілим серцем і впливом прихильний і помічник священик (про те низше).

За тими Крилосами піде ціла Церква, всі присутні, згодом, — і вся громада сполучить свої голоси в могутній акорд — в гарній і добре, правильно заспіваній пісні — во славу Божу. Та щоби се було можливе, мусять відповідне образовання винести дяки з дяківських Інститутів.

Дяківський Інститут мусить бути тою установою, яка не тільки яко тако защіплює у своїх питомців технічну сторону діла, але і ідейну! Питомці Дяк. Інституту повинні вийти не ремісниками що »уміють« відспівати це або те, — але аматорами церк. пісні, єї любителями, подвижниками, а найважнійше учителями єї у сій парохії, у якій прийдеться їм працювати.

Слідуюче вяжеться тісно з працею в дух. семінари на томуж полі — тому я получу їх.

Дух. Семінар зовсім не може ограничитися на виученню технічної сторони Церк. напівів. І коли я се сказав про дяківські Інститути, то о скільки більше відноситься воно тут. Ніби в яких установах має культивуватися наука теорії церк. співу і його історії, — як не в обох послідних? Не дивуймося, що на кождім кроці стрінете священика, який зарваний в квестіях церк. співу відповість Вам: »даруйте, але я немузикальний, не визнаюся в тих справах«, — бо він не пізнав історії церк. пісні — а тим самим не знає її ролі в життю церкви, а у нас специяльно не знає її ролі підчас і безпосередно по цриняттю Унії. — Таж був час, тоді власне, де двобій йшов... хорами і піснями! (Гляди: Металлов: Исторія церковного пѣнія). Але тут знова трудність: фахові сили ну і підручники! Та се

не є трудність до поборення. Одно є безперечна правда: що сього предмету всюди мусять учити справжні фахівці!

На прикінці зазначую, що не ходить тут о введення хорів, концертних виступів, пустих продукцій — бо вони сьогодня при нашому музичному примітивізмі на селі рідко де взагалі можуть удатися. Ходить о введення в св. Церкві доброго, милого Богові, поправного звичайного всенародного співу, на чистих напівах і на добрій виразній дикції. Хори можуть повставати тільки там, де суть услівя не тільки повстання їх але і пермаментного континуовання. (Сі услівя є дуже важні)!

Але щож з тої моєї пропаґанди, яку я де можу від кількох літ голошу по ріжних часописях, коли до тепер не знайшовся ніхто, хтоби забрав голос у сій справі. Виходить, що всім справа ся обоятна, і дякам і тим священикам, які колись славно і добре працювали як питомці дириґенти — семинарицьких хорів.

Може би хоть вони щось в тій справі сказали?

о. МИРОСЛАВ РІПЕЦЬКИЙ.

Бібліотечний провідник.

(Про заснування, ведення і комплетовання парохіяльної бібліотеки).

I.

В нинішних невідрадних часах скріпленого наступу ворожих сил, які злим друкованим словом ширять зіпсуття та підкопують віру, парохіяльна бібліотека, вивінувана добірними книжками, може стати многоважним засобом для успішности виховної і душпастирської праці.

Добра книжка — се чисте, невичерпане жерело релігійнс-морального освідомлення і правдивого знання, се головна основа виховання молодого покоління. Добра книжка, оперта на здорових, етичних основах, ублагороднює діточі і молодечі серця, скріплює в молодих душах релігійні почування, виплекує чисті характери та виховує свідоме і культурне покоління.

Дитина, що горнеться до книжки, як виросте, не буде

розпустувати; вона стане свідомим і пожиточним членом Церкви і громадянином. Як молодь засмакує в читанню, тоді книжка буде для неї улюбленою розривкою та провідником будучого життя.

Тому, що теперішна школа спинює умовий розвиток нашої дітвори, мусимо занятися веденням бібліотеки для дітвори і доростаючої молоді, бо брак такої праці при рівночасних зусиллях чужих підкопує основи Церкви та загрожує нашому національному істнуванню. Наше духовенство повинно щиро потрудитися над оснуванням і належним веденням парохіяльних бібліотек, щоб уможливити вірним легкий доступ до справді добрих книжок, здорових своїм змістом, що основується на христіянськім світогляді, як підвалині нашої моралі і культури. Парохіяльна бібліотека може сповнити велику виховну місію, подаючи здорову, душевну поживу.

Кождий душпастир, навіть в найдальшій закутині, повинен доложити усильних старань, щоби оснувати парохіяльну чи братську бібліотеку, яка була-би правдивим апостолом релігійного і народнього освідомлення. При добрій волі і охоті можна придбати фонди на закуп книжок до парохіяльної бібліотеки. Коли душпастир раз і другий раз заохотить в церкві до жертвенности на сю важну ціль, то парохіяне певно не відмовлять своєї лепти. На ціли бібліотеки можна улаштувати концерт або театральну виставу. Також читачі-члени церковних установ повинні складати означені, дрібні датки на ціли побільшення бібліотеки.

Найкраще оснувати парохіяльну бібліотеку при істнуючім вже церковнім брацтві чи релігійнім товаристві.

II.

Слово »бібліотека« є зложене з двох грецьких слів: книжка і полиця та означає книжки уложені на полиці або в шафі. Щоби збір книжок можна назвати бібліотекою, мусить він бути відповідно приміщений та упорядкований.

Найвідповіднійшим приміщенням для парохіяльної бібліотеки була-б окрема кімната в домівці церковного брацтва. Відповідно до місцевих обставин моглаби бібліотека міститися в захристії або в парохіяльній канцелярії.

В тих місцевостях, де душпастир є головою читальні, можнаби примістити парохіяльну бібліотеку в окремій шафі в домівці читальні. Бібліотека повинна бути у відповіднім місци, доступнім для парохіян, щоби могли вигідно випозичати і віддавати книжки.

Для меншої бібліотеки, що числить до 200. книжок, вистарчить на переховання книжок шафа з кількома полицями. Шафа на книжки повинна мати неошклені двері та по змозі для заощадження місця рухомі полиці, які давалибся пересувати (спускати і підносити). Щоби полиці не вигиналися під тягаром книжок, мусять бути зроблені з грубшин дощин. Бібліотечна шафа не повинна бути висша двох метрів, щоби бібліотекар міг вигідно діставати бажану книжку з горішної полиці. Віддаленє між полицями повинно виносити 20—25 цм. відповідно до висоти більших книжок.

Розмір (формат) книжок може бути такий: дванайцятка (12^0) — висоти до 15 цм, вісімка (октав 8^0) — до 25 цм, чвертка (кварт 4^0) — до 35 цм, і фоліо (розмір цілого аркуша 2^0) — вище 35 цм.

Кожда книжка яка видається читачам, повинна бути оправлена тому, що непереплетена книжка нищиться скоро. Звичайно оправляється книжки в півполотно, а решта оправи паперова. Тому що оправа книжок коштує тепер дорого, не дається до оправи дешеві книжки, а коли видається читачам, вкладається в обгортки з твердого паперу. Також вказаним є видавати до читання переплетені книжки в паперовій обгортці, щоби не знищилася оправа. Подерті книжки не повинен бібліотекар видавати читачам, поки не будуть оправлені. Малі поправки книжок проводить сам бібліотекар. В тій цілі треба мати в бібліотеці клей та прозірний папір, щоби підклеювати роздерті і ушкоджені сторінки. Через такий папір легко можна читати надруковане.

III.

Бібліотекарем-керманичем парохіяльної бібліотеки — дорадником у доборі книжок повинен бути сам душпастир. Коли се неможливе, повинен душпастир вибрати на бібліотекара людину чесну, очитану, та обзнакомлену з основними засадами бібліотечного діла. Успішне ведення бібліо-

теки вимагає великого вкладу праці та значного теоретичного і практичного знання.

Праця бібліотекаря не полягає на самім виданню книжок читачам та записанню їх. Бібліотекар, повинен знати зміст книжок, які находяться в бібліотеці. Треба памятати що поручена невідповідна книжка може знеохотити до читання. Примінюючи лектуру до успосіблення, хисту і віку, читача, очитаний бібліотекар зможе дібрати йому відповідну книжку та заохотити його до прочитання. Бібліотекар повинен часто розговорювати з читачами на тему прочитаних книжок та розпитуватися, які книжки подобались їм найбільше. Враження і замітки, читачів з прочитаної лектури і досвіди, пороблені в часі випозичування книжок, стануть для бібліотекаря, цінним матеріялом для його дальшої праці. (Д. б.)

ОГОЛОШЕННЯ.

Загальні Збори Товариства П. Е. П. відбудуться дня 23. VI. 1931. о год. 10. перед полуднем в салі Духовної Семінарії зі слідуючим дневним порядком:

1. Отворення Загальних Зборів;
2. Відчитання протоколу;
3. Звіт з діяльности Виділу і Секцій;
4. Звіт скарбника;
5. Звіт Контрольної Комісії;
6. Вибір нового Виділу;
7. Внески і запити членів.

Перед Зборами відправиться в катедр. церкві о год. 9-ій Служба Божа за розвій Товариства.

Членам Товариства пригадуєсь обовязок відправлення двох Служб Божих: одної за живих а другої за померших чдннів Товариства.

Перемишль, дня 1. V. 1931.

ВИДІЛ.

Накладом гр. кат. Еп. Консисторії в Перемишлі.
Друкарня гр. кат. Капітули в Перемишлі.